

Inbjudan till en heldagsutflykt till Landsort torsdagarna den 9 och den 16 juni 2022

Landsort ligger längst söderut i Stockholms skärgård på den avlånga ön Öja som går i nord-sydlig riktning och som ligger söder om Torö. I södra änden finns en liten pittoresk by med 20 fastboende. I byn finns restaurang, handelsbod och keramikverkstad med varierat öppethållande under sommaren. Längst söderut finns Sveriges äldsta fyr som är från 1600-talet. På norra änden av ön byggdes under 1970-talet sex så kallade ERSTA-batterier vilka numera är nedlagda. Varje batteri består av tre kärnvapenskyddade pjäser samt stora underjordiska anläggningar inklusive kommandocentral och inmätningstationer.

Deltagare: Medlemmar och eventuellt en medföljande.

Samling: Torsdagarna den 9 och 16 juni **senast** kl. 09:50 vid Ankaruddens brygga utanför Nynäshamn, för avfärd med båt som avgår kl. 09:55 SL-trafik och betalparkering finns. Tiderna är preliminära. Se nästa sida för mer info!

Program: Heldagsutflykt med båt till och från Öja, guide visningar av det nedlagda kustartilleri-batteriet, av Sveriges äldsta fyr samt skärgårdens sydligaste lotsstation. Fika och skärgårdslunch ingår, liksom upptäcktsfärd till fots i en av Stockholms skärgårds mest genuina miljöer. Solsken är beställt, men garanteras inte. Det kan vara svårt att delta i utflykten för den som är rörelsehindrad på grund av långa promenader (2 x 3 km) mellan södra (byn) och norra änden (batteriet). Transport med båt eller bil är finns inte.

Se detaljerat program på baksidan!

Kostnad: För medlem **375 kr** och för medföljande **425 kr**. I priset ingår entréer, guidningar, lunch och kaffe. Tillkommande kostnader (betalas enskilt): Transport med SL (se nästa sida) eller egen bil till Ankarudden. Transport med Vaxholmsbolagets färja mellan Ankarudden och Landsort kostar 130 kr tor. (SL reskassa gäller, men inte SL periodbiljett).

Anmälan: **Senast den 19 maj** vill vi ha Din anmälan online via hemsidan wp.spkj.se. Välj Aktiviteter/Landsort, fyll i dina uppgifter, kolla din E-postadress och skrolla ner till SKICKA, tryck en gång. Notera i anmälan om du har matallergi eller annat. Minimum 10 och maximum 30 deltagare. Vid överbokning gäller kölista. Gäller båda dagarna.

Betalning: Senast 26 maj får du besked om du har kommit med eller är på väntelista. Därefter bör inbetalning ske snarast till klubbens Plusgirokonto nr 38 74 25-2 eller Swish-konto 123 400 2747 och måste vara klubben **tillhanda senast 2 juni**. Det är viktigt att du vid båda betalningssätten anger ditt namn och vilket evenemang det gäller!

OBS! Anmälan är bindande och förhinder anmäls snarast till samordnaren Göran Tengstrand, 070-728 11 08, som gärna svarar på frågor. Vi utgår från att alla anmälda uppfyller kraven för Covidbeviset

VGIV!

Preliminärt program

Obs! SL:s tidtabell kan ändras. Definitiva tider skickas ut i samband med bekräftelse):

- 08:14 Pendeltåg från Stockholm City mot Nynäshamn. Avstigning vid station Nynäsgård kl. 09:08
- 09:17 Buss nr 852 från hållplats Sandtorp. Avstigning vid ändhållplats Ankarudden kl. 09:49
- 09:55 Waxholmsbolagets båt mot Landsort. Ankomst kl. 10:35
Det finns tre olika hamnar på ön. Landningsplats och avgångsplats väljs med hänsyn till vädret och vi kan troligen inte påverka vilka det blir.
- 10:40 Indelning i 3 grupper om max 10 personer. Gemensam fika.
- 11:00 De tre grupperna roterar mellan Batteriet, Fyren och Byn. I samband med skifte intages lunch gruppvis på Svedtiljas Restaurang mellan kl. 12 och 14.
- 15:45 Waxholmsbolagets båt mot Ankarudden. Ankomst dit 16:25
- 16:28 Buss nr 852 mot Nynäshamn. Avstigning vid Backluravägen 17:00.
- 17:08 Pendeltåg från station Nynäsgård mot Stockholm (ankomst 18:01)

Tillgänglighet på ön

Landsort ligger på södra delen av Öja, och det är ca 500 meters promenad mellan Bryggan, Saltboden (handelsbod), Svedtiljas (restaurang), Sjöbloms (cykeluthyrning), Sjöpricken (keramik), Fyren och det gamla (1938) kustartilleribatteriet. Det modernare ERSTA-batteriet från 1977 ligger däremot på norra Öja ungefär 3 km från byn/bryggan. Ett besök där innefattar alltså ca 30 minuters promenad i vardera riktningen plus en dryg timmes guidad visning, som innebär bestigning av branta trappor. Om du har besvär med att promenera så pass långt kan du eventuellt hyra en cykel hos Sjöbloms mot extra avgift. Ett annat alternativ är att avstå besöket i ERSTA-batteriet (ger 75 kr rabatt) och endast njuta av promenad, guidad visning och skärgårdslunch på södra ön. Där finns även kapell, pestkyrkogård, magisk labyrint, fågelstation och underbar skärgårdsnatur att besöka!

Batteri Landsort

Detta batteri är modernare än de båda vi tidigare besökt (Arholma och Femöre). Hjärtat i anläggningen är en gigantisk 150 ton tung Boforskanon som står i ett 18 meter djupt schakt och skyddas av en 16 ton tung pansarkupol där bara eldröret sticker upp. Kanonen kunde skjuta iväg en 22 kilo tung projektil varannan sekund mot mål så långt som 30 kilometer ut till havs. I fredstid var eldröret nedsänkt för att inte synas från luften. I anläggningen finns även en stor ammunitionsdunk för 1000 granater samt en fyra våningars stålkonstruktion, nedsprängd i berget med alla erforderliga utrymmen för en besättning av 25 soldater som skulle bo och kriga under en månads tid, helt utan försörjning utifrån. Den tekniska utrustningen är 100 % svenskutvecklad med för 1970-talet världsledande teknologi.

Landsorts fyr

Vi får en guidad visning av Sveriges äldsta bevarade fyr (fortfarande i drift!), som uppfördes redan i början av 1670-talet på kunglig befallning. Den är sedan 1935 statligt byggnadsminne. Ursprungligen alstrades skenet av brinnande kol, men har sedan moderniserats ett flertal gånger för att drivas med olja, fotogen och elektricitet. Den sista fyrvaktaren slutade 1963, idag är fyren helt automatiserad.

Restaurang Svedtiljas

ligger i Lotstornet med fin utsikt över fyren och havet, och blir vår ”bas” och mötespunkt under besöket på ön. Man serverar husmanskost baserat på lokala råvaror.